

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

№8
2025

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 424 sahifa,
1-avgust, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F.O. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalarini tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Preschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F.O. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayeva X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – doctor of philosophy (PhD) in psychology

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo‘yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo‘yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo‘yicha
ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Zamonaviy maktabgacha ta'lim tashkiloti direktori modeli: tizimli boshqaruv yondashuvi asosida shakllanishi.....	14
Abdullayeva Nafisa Shavkatovna, Maraimova Muxtabar Pulatovna	
O'smirlardagi nevroz holatining psixologik xususiyatlari.....	20
Abduraximov Doniyor Abdusaid o'g'li	
Ta'lim siyosati va o'qituvchilarning kasbiy rivojlanishi: xalqaro tajriba va o'zbekistonda amaliyot taqqoslamasi.....	25
Ahadova Mushtariybonu Akmal qizi	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning hozirgi holati va o'ziga xosligi	30
Beknazarova Muxlisa O'tkir qizi	
Ta'lim sifatini oshirishda "Barkamol avlod" bolalar maktablarining zarurati va ahamiyati	33
Eshmuminova Oybarchin Botirovna	
Bolalarda nutq kamchiliklari: etiologiya, rivojlanish dinamikasi va erta aralashuv	39
Isayeva Mushtariy Alisher qizi	
Boshlang'ich sinf o'qituvchilarini kitobxonlikka o'rgatish usullari	44
Maydonova Saboxat Sadullojevna	
Boshlang'ich sinf o'qituvchilarida kitobxonlik vositasida badiiy adabiyot namunalari qiziqishni shakllantirishning o'ziga xos jihatlari.....	48
Mingbayeva Barno Ubaydullayevna	
Pedagogical Characteristics in Enhancing Speaking Skills of Esp Learners in English Language Classes Through Digital Technologies	52
Pardayeva Zulaykho Yusubjonovna	
Nutq buzishlarida uchraydigan idrok jarayonining o'ziga xos xususiyatlari	55
Ruziyeva Guzal Shuxrat qizi	
"Biologik savodxonlik" tushunchasi zamonaviy ta'lim paradigmasi kontekstida	59
Umaraliyeva Mamura Tashxodjayevna	
O'qituvchi faoliyatida kasbiy madaniyatning o'rni	65
Umarova Feruzabonu Bobir qizi	
Gamifikatsiyalangan jismoniy tarbiya mashg'ulotlarining 11–12 yoshli o'quvchilarda emotsional barqarorlikka amaliy ta'siri.....	68
Tojiyev Baxriddin Baxtiyorovich	
O'quvchi yoshlarni milliy qadriyatlar va an'analarga hurmat ruhida tarbiyalashning nazariy asoslari	72
Isokov Ravshanbek Ulug'bek o'g'li	
Media va axborot savodxonligi 21-asr pedagoglarning asosiy kompetensiyasi sifatida.....	76
Boypolvonov Barot Djonqobulovich	
Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarining leksik kompetensiyasini takomillashtirishning lingvistik va lingvometodik talqini.....	81
Ismoilova Zarnigor Raximjon qizi	
O'quvchi yoshlarni milliy qadriyatlar va an'analarga hurmat ruhida tarbiyalashning nazariy asoslari	86
Isokov Ravshanbek Ulug'bek o'g'li	
Pedagogik faoliyatda stress namoyon bo'lishiga ijtimoiy omillarning ta'siri.....	90
Jumanova Ug'loy Sodiqjonovna	
Oliy ta'lim muassasalarida nomutaxassislik yo'nalishlarida ingliz tilini o'qitishni takomillashtirish.....	96
Koshayeva Sansabila Kamiljanovna	
Ijtimoiy-ekologik madaniyatni rivojlantirishda xalqaro tajribalar va ta'lim jarayonining o'rni.....	100
Mamajonova Fotimaxon O'ktamovna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kreativ kompetentligini rivojlantirishning ahamiyati.....	105
Murodova Madina Karim qizi	
Elektrotexnika va elektronika fanini o'qitishning zamonaviy metodlari	108
Ortiqov Mironshoh Sodiqovich	

Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyasini takomillashtirishda Blended learning texnologiyasini O'zbekiston oliy ta'lim tizimiga tatbiq etish.....	110
Pakirdinova Sharofat Abdumutaljonovna	
O'zbekistonda ta'lim sohasi bo'yicha strategik dasturlarni ishlab chiqish istiqbollari.....	115
Quronboyeva Mavluda Bahodirovna	
Xalqaro baholash dasturlari va neyropedagogika	120
Sidiqova Yulduz Sobirovna	
6-sinf o'quvchilarida matn bilan ishlash ko'nikmasini shakllantirish metodikasi	123
Xamroyeva Dilnoza Jahongir qizi	
Talabalarda pedagogik qobiliyatlarni shakllantirishda pedagogik texnologiyalarning ahamiyati	128
Yusupov Ulug'bek Kadirovich	
Adabiy ta'lim jarayonida o'quvchi ma'naviy kamolotini ta'minlashda motivatsiya uyg'otish texnologiyalarini takomillashtirish	132
F. Zaynabuddinov	
Развитие поликультурной компетентности студентов в образовательной среде вуза	135
Киреева Эльвина Фларитовна	
Yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda pedagogik xususiyatlar	140
Sanayev Gayrat Shermuxamedovich	
Maktabgacha yoshdagi bolalar muloqot madaniyatini tarbiyalashning pedagogik mexanizmlarini takomillashtirish	144
Boybo'riyeva Saodat O'ralovna	
Kattalar ta'limi texnologiyasi: muammolar, yondashuvlar va rivojlanish yo'nalishlari	148
Davletova A.	
Yangi O'zbekistonda inklyuziv ta'limni rivojlantirishning huquqiy asoslari	152
G'aniyeva Gulrux Tavakkaljon qizi	
Innovatsion ta'lim texnologiyalari asosida bo'lajak o'qituvchilarni ma'naviy-axloqiy sifatlarini rivojlantirish ..	156
Madmarova Gulchexra Qodirovna	
O'lkashunoslik materiallarining oliy ta'lim jarayonida tarbiyaviy salohiyatini ochib berish	160
Mamajonov Mo'minjon	
Muhandislik grafikasi darslarida o'quv faoliyatining shaxsga yo'naltirilgan innovatsion modeli	165
Mamasidikova Gulnora Muhammad qizi	
Sun'iy intellektga asoslangan ta'limiy resurslarning pedagogik imkoniyatlari.....	169
Muhiddinov Muhriddin Nuriddin o'g'li	
Ijod maktablari o'quvchilarining badiiy-ijodiy kompetensiyasini rivojlantirishda interfaol metodlarning ahamiyati.....	173
Nurmatova Shohistaxon Muhammadjonovna	
Voleybolchi qizlarni tayyorlashning differensial vositalaridan foydalanish zarurligini, ularning o'yin ampluasini hisobga olgan holda aniqlash usullari	178
Odilova Feruzaxon Valijon qizi	
PIRLS baholash tizimini qo'llash vositasida mustaqil o'qishga o'rgatishda IMEN texnologiyalaridan foydalanish.....	184
Olimjonova O'g'ilxon Abdurasul qizi	
Yoshlar o'rtasida internet qaramligi va ijtimoiy izolyatsiya zamonaviy Maugli sindromining klinik ko'rinishlari	188
Polvanov Rasulbek Baxtiyarovich	
Boshlang'ich maktabda o'zbek tili darslarida differensial ta'limdan foydalanishning pedagogik shart-sharoitlari	192
Rasulova Nozigul Abdivahid qizi	
Ona tili va o'qish savodxonligi darslarida boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqini takomillashtirish.....	196
Sharofova Nilufar Ilhom qizi	
Xalqaro baholash dasturlari asosida ta'lim samaradorligini oshirishning pedagogik shart-sharoitlari (PIRLS misolida).....	200
Tuxtasinova Munira Ibragimovna	
Fransuz tili darslarida tabiatshunoslik atamalarini boshlang'ich sinflarda shakllantirish va o'rgatishning o'ziga xos xususiyatlari.....	204
Umarova Madinabonu Bahodir qizi	

O'smir psixologik salomatligini barqarorlashtirishda art-terapiyadan foydalanishning imkoniyatlari	208
<i>Yusupxodjayeva Umida Baxodir qizi</i>	
Nofillologlarni (filolog bo'lmaganlarni) kasbiy aloqa madaniyatiga o'rgatish maqsadida zamonaviy ingliz tilining lingvometodik tahlili.....	214
<i>Zarina Itolmasova</i>	
Forsayt va qaror qabul qilishni bog'lovchi kognitiv komponentlar.....	219
<i>Hasanova Sumanbar Hamroqulovna</i>	
Разработка и внедрение виртуальных лабораторных работ по биохимии для студентов фармацевтических факультетов.....	222
<i>Мамадалиева Зарина</i>	
Abduqodir Shakuriyning ta'lim va tarbiya haqidagi umumiy qarash va g'oyalari: chuqur tahlil	226
<i>Ashurova Dilrabo Isroil qizi</i>	
Bo'lajak pedagoglarda ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirish metodikasini takomillashtirish tizimi ..	230
<i>Jakbarova Zarifaxon Solijon qizi</i>	
Badiiy-estetik qobiliyat tuzilmasi va uning rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar	233
<i>G. S. Kaxarova</i>	
Umumta'lim maktablarida informatika o'qitish asosida ta'limni raqamlashtirishning metodologik asoslari...	236
<i>Mamajanov Rakhmatilla Yakubjanovich</i>	
Shaxsda ma'naviy intellektni rivojlanishiga qadriyatlar yo'nalganligining ta'siri.....	240
<i>Mirxoliqova Charos Xabibullayevna</i>	
O'qituvchilarning sun'iy intellekt bo'yicha kompetentligini rivojlantirishda metodik yondashuv	244
<i>Najmetdinova Nargiza Sayfedinovna</i>	
Ismlarning ma'noliligi va ularni o'qitishda lingvopedagogik yondashuvlar	252
<i>Sanakulov Zayniddin Ibodullayevich</i>	
Fitnes-aerobika mashqlaridan foydalangan holda sog'lomlashtirish mashg'ulotlari uslubiyati.....	258
<i>Shaxriddinova Laylo Nurxonovna</i>	
Raqamli ta'lim texnologiyalarining didaktik va "learning analytics"ning nazariy asoslari	262
<i>Sulaymanov Zulqaynar Rajabali o'g'li</i>	
Esse yozishni o'rgatishda zamonaviy metodlar.....	268
<i>Xamroyeva Dilnoza Jahongir qizi</i>	
Iqtisodiy matnlar tarjimasini o'rgatishda raqamli simulyatsiya va virtual reallik (VR) texnologiyalaridan foydalanish imkoniyatlari.....	272
<i>Xujanazarova Nozima Omonjonovna</i>	
Yoshlarni harbiy vatanparvarlik ruhida tarbiyalashning ilmiy metodologik asoslari	275
<i>Axmedov Nodir Sadir o'g'li</i>	
Talaba-yoshlarda qo'shiq ijrochilik san'atini shakllantirishning zamonaviy pedagogik xususiyatlari: ta'lim islohotlari kontekstida yondashuv.....	279
<i>Begisbay Temirbayev</i>	
Xorijiy davlatlarda biologiya o'qituvchilarini tayyorlash tajribasi va uni O'zbekiston sharoitida qo'llash imkoniyatlari.....	283
<i>Hayitov Abdirasul Eshdavlatovich</i>	
Texnika oliy ta'lim muassasalari talabalariga umumiy fizika kursini o'qitishda virtual laboratoriyalarning ahamiyati.....	286
<i>Abdurakibov Akmal Abdugaparovich</i>	
Ixtisoslashtirilgan maktab o'quvchilarining gapirish va yozish ko'nikmalarini rivojlantirishda yangi – "instruksional texnologiya" va sun'iy intellektga tayanib o'qitish metodologiyasi	290
<i>Abrorxo'ja Muminxo'jayev Muksumxodjayevich</i>	
Jaloliddin Rumiy fikrlarining hozirgi yoshlarga ta'siri	296
<i>Allayarov Doniyor Islom o'g'li</i>	
Zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida o'quvchilarda tanqidiy fikrlashni rivojlantirish.....	298
<i>Aygul Aralbayevna Urazimbetova</i>	
Sud psixologik ekspertizasida travmatik tajriba (PTSD) fonida emotsional reaksiya va ko'rsatma sifati o'rtasidagi bog'liqlik.....	301
<i>Dehqonboyev Shohjahon Oybek o'g'li</i>	
Boshlang'ich ta'limda 4 "K" kompetensiyalarini rivojlantirishdagi muhim dolzarbliklar	307
<i>Idiyeva Gulchehra Izomovna</i>	

Bikaryer oilalarda gender rollar integratsiyasi jarayonidagi psixologik omillar.....	311
<i>Ishboboyeva Gulbarchin Rustam qizi</i>	
Talabalar mustaqil ta'limini tashkil etishda sun'iy intellekt texnologiyalarida foydalanish muammolari va yechimlari.....	315
<i>Karshiyeva Dilnoza Utkirjonovna</i>	
Boshlang'ich ta'limda o'quvchilarning metakognitiv ko'nikmalarini shakllantirishda reflektiv yondashuv.....	319
<i>Laylo Baxtiyor qizi Axmedova</i>	
1939-1945-yillarda O'zbekiston hududida qishloq xo'jaligidagi paxtachilik va oziq-ovqat muammolari.....	323
<i>Mutallibjonov Boburmirzo Muzaffarovich</i>	
Oliy ta'lim muassasalari talabalarining tajriba oxiri jismoniy tayyorgarligi darajasi dinamikasi.....	328
<i>Samadov Sardor Sodiqovich</i>	
O'zbekiston umumta'lim maktablarida mazmun va til integratsiyalashgan o'qitish (CLIL) yondashuvining pedagogik va amaliy imkoniyatlari.....	335
<i>Tursunaliyeva Muattar Alisher qizi</i>	
O'rta maktab 11-sinf o'quvchilarining lug'at boyligini oshirishda turli metodlarning o'rni.....	340
<i>Xamzayeva Ruxshona Abdusamadovna</i>	
Umumta'lim maktablardagi ingliz tili o'quv darsliklari tahlili.....	344
<i>Xiloldinova Zulayho</i>	
Ingliz klassik adabiyoti orqali talabalar ma'naviy-axloqiy dunyoqarashini shakllantirishning innovatsion yondashuvlari.....	348
<i>Ziyotov Farruh Saodilla o'g'li</i>	
XVI asr oxiri va XVII asr boshlarida ingliz dramasi janri va uslub xususiyatlari.....	352
<i>Sherqulova Zuloyho Dilshod qizi</i>	
Биохимическая роль витаминов как кофакторов в метаболических процессах организма.....	356
<i>М. У. Джалилов</i>	
ESL/EFL (ingliz tili ikkinchi/chet til sifatida) kontekslarida lug'at boyligini rivojlantirishda loyiha asosidagi ta'lim (PBL – Project-Based Learning): tajribalar, natijalar va O'zbekiston sharoiti uchun tavsiyalar.....	359
<i>Masharibova Sayyora Ahmedovna</i>	
Maktabga tayyorlov yoshidagi bolalarda kognitiv tezkorlikni rivojlantirishda multisensor yondashuvning samaradorligi.....	364
<i>Musratova Zilola</i>	
Yangi O'zbekiston sharoitida talabalarning tarixiy dunyoqarashini rivojlantirishda tarixiy ongning ahamiyati.....	367
<i>Shadibekova Dildora Fazildjanovna</i>	
O'zbekiston maktablarida ingliz tili darslarida tanqidiy fikrlashni rivojlantirish: yuqori sinflarda eksperimental tadqiqot dizayni.....	371
<i>Ahmadjonova Diyora Dilshod qizi</i>	
Texnika oliy ta'lim muassasalarida umumiy kimyo kursini integrativ takomillashtirishning ilmiy metodik asoslari.....	376
<i>A. A. Xaydarov</i>	
Sport faoliyatida pedagogning o'rni.....	380
<i>Isoqov Nuriddin Halim o'g'li</i>	
Katta maktabgacha yoshdagi yengil dizartriya nutq nuqsoniga ega bo'lgan bolalarning lug'at boyligini tekshirish.....	384
<i>Mamatova Aziza Bo'riboevna, Xayrulloeva Marjona Tuychi qizi</i>	
Sharqiy mintaqalarda ajrimdan keyingi erkaklarning psixologik holati: an'anaviylik va zamonaviylik o'rtasida.....	387
<i>Nazokat Xudoyqulova</i>	
Modellashtirish jarayonida "Geogebra" matematik dasturining imkoniyatlari.....	393
<i>O. Halimov, M. Jo'raqulova</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarni ijodiy fikrlashini rivojlantirishning pedagogik psixologik asoslari.....	398
<i>Ozoda Tolipova, Jumaboyeva Zarnigor</i>	
Shaxsda psixologik barqarorlikni rivojlantirish omillari.....	403
<i>Ozoda Tolipova</i>	
Oilaviy qo'llab-quvvatlovsiz sportchilarda yolg'izlik hissi va depressiv belgilarning paydo bo'lishi.....	407
<i>Qaimova Gulmira Uchqun qizi</i>	

Duduqlanuvchi bolalar bilan olib boriladigan logopedik ishlarda oilaning o'rni	410
Raxmatova Elmira Shavkat qizi	
Ajrashgan oilalarda voyaga yetmagan bolalarning psixologik moslashuv darajasi	413
Ro'ziyeva Zilola Fayzulla qizi	
Rinolaliya nutq nuqsoniga ega bolalar bilan operatsiyadan oldingi davrda olib boriladigan logopedik ishlar	417
Shokirova Shaxnoza Dilmurodovna, Nig'matova Movluda Asatulla qizi	
Erta turmush qurish muammosining ijtimoiy psixologik asoslari.....	421
Sodiqova Gulbarno Odiljon qizi	

BO'LAJAK O'QITUVCHILARNI IJODIY FIKRLASHINI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK PSIXOLOGIK ASOSLARI

Ozoda Tolipova

Qo'qon davlat universiteti katta o'qituvchisi,
pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Jumaboyeva Zarnigor

Qo'qon davlat universiteti magistri

Annotatsiya: Ushbu tadqiqot bo'lajak o'qituvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirishning pedagogik-psixologik asoslarini kompleks tahlil qilishga bag'ishlangan. Zamonaviy ta'lim tizimida o'qituvchilardan yuqori darajadagi ijodiy fikrlash qobiliyati talab etilayotgan sharoitda, pedagogik kadrlar tayyorlash jarayonida ijodkorlikni rivojlantirish usullarini o'rganish alohida ahamiyat kasb etadi. Maqolada ijodiy fikrlashning psixologik mexanizmlari, pedagogik sharoitlar, individual va ijtimoiy omillar hamda ularning o'zaro ta'siri chuqur o'rganilgan. Tadqiqotda zamonaviy ijodkorlik nazariyalari asosida bo'lajak o'qituvchilarni tayyorlash tizimini takomillashtirish yo'llari va amaliy tavsiyalar ishlab chiqilgan. Natijalar shuni ko'rsatadiki, ijodiy fikrlashni rivojlantirish uchun kognitiv, emotsional va ijtimoiy omillarning integrativ yondashuvi eng samarali hisoblanadi.

Kalit so'zlar: ijodiy fikrlash, bo'lajak o'qituvchilar, pedagogik psixologiya, ijodkorlik, innovatsion ta'lim, pedagogik mahorat, kognitiv moslashuvchanlik, kreativlik, pedagogik texnologiyalar, professional kompetentlik.

Abstract: This study is devoted to a comprehensive analysis of the pedagogical and psychological foundations of developing creative thinking in future teachers. In the conditions where a high level of creative thinking is required from teachers in the modern education system, the study of methods for developing creativity in the process of training pedagogical personnel is of particular importance. The article deeply studies the psychological mechanisms of creative thinking, pedagogical conditions, individual and social factors, and their interaction. The study develops ways and practical recommendations for improving the system of training future teachers based on modern theories of creativity. The results show that an integrative approach of cognitive, emotional, and social factors is the most effective for developing creative thinking.

Key words: creative thinking, future teachers, pedagogical psychology, creativity, innovative education, pedagogical skills, cognitive flexibility, creativity, pedagogical technologies, professional competence.

Аннотация: Данное исследование посвящено комплексному анализу педагогических и психологических основ развития творческого мышления будущих учителей. В условиях, когда в современной системе образования от педагогов требуется высокий уровень творческого мышления, изучение методов развития креативности в процессе подготовки педагогических кадров приобретает особую актуальность. В статье глубоко исследуются психологические механизмы творческого мышления, педагогические условия, индивидуальные и социальные факторы и их взаимодействие. Разработаны пути и практические рекомендации по совершенствованию системы подготовки будущих учителей на основе современных теорий креативности. Результаты показывают, что наиболее эффективным для развития творческого мышления является интегративный подход, учитывающий когнитивные, эмоциональные и социальные факторы.

Ключевые слова: творческое мышление, будущие учителя, педагогическая психология, креативность, инновационное образование, педагогическое мастерство, когнитивная гибкость, креативность, педагогические технологии, профессиональная компетентность.

KIRISH

XXI asr ta'lim tizimi o'qituvchi kasbiga yangicha talablar qo'ymoqda. Globallashuv, texnologik inqilob va ijtimoiy o'zgarishlar sharoitida zamonaviy o'qituvchi nafaqat bilim uzatuvchisi, balki innovator, ijodkor va o'quvchilarning ijodiy potensialini ochuvchi shaxs bo'lishi kerak. Bu vaziyat bo'lajak o'qituvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirishni pedagogika va psixologiya fanlarining eng dolzarb masalalaridan biriga aylantirmoqda.

Ijodiy fikrlash o'qituvchiga pedagogik vazifalarni noan'anaviy usulda hal qilish, har bir o'quvchiga individual yondashuv topish, yangi pedagogik texnologiyalarni yaratish va qo'llash imkoniyatini beradi. Shu bilan birga, ijodiy o'qituvchi o'quvchilarining ham ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi.

Bu tadqiqotning maqsadi bo'lajak o'qituvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirishning pedagogik-psixologik asoslarini aniqlash va amaliy tavsiyalar ishlab chiqarishdir.

Hozirgi kunda fan va texnikaning jadal sur'atlar bilan rivojlanishi natijasida ilmiy bilimlar, tushuncha va tasavvurlar hajmi keskin ortib bormoqda. Bunday jamiyatda kreativ sifatga ega bo'lgan pedagog kadrlarga ehtiyoj ortib, ularda shaxsiy kompetentsiyasini yuksak darajada bo'lishini talab etadi.

Mutaxassislar tayyorlash tizimini modernizatsiyalash, pedagogik faoliyat samaradorligini ta'minlashning asosiy shartlaridan biri – ularda shaxsiy-kreativ kompetentsiyani rivojlantirishdan iborat.

Kreativ mutaxassislarni rivojlantirish zamonaviy jamiyat ta'lim tizimining asosiy vazifalaridan biridir. Shuning uchun bugungi kun ta'lim jarayonida kreativ o'qitish, har qanday vaziyatga nisbatan nooddiy yechim topish davr talabi.

Aslida kreativlik har sohada muhim ekanligi, kreativ shaxsni tarbiyalash jamiyat rivojlanishi, ijtimoiy-iqtisodiy sohada kutilmagan yutuqlarga erishish va dunyoda o'z statusiga ega bo'lishga intilgan jamiyat kishisi uchun ahamiyatli sanaladi.

Respublikamiz va xorijiy mamlakat olimlari tomonidan kreativlik sifatleri, kreativ o'qitishning mazmun mohiyati, pedagogik, psixologik va falsafiy nuqtai nazardan ko'p qirrali xususiyatlari bo'yicha bir qancha ilmiy izlanishlar olib borilgan.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Kreativlikni o'rganish bo'yicha pedagogik faoliyatning o'ziga xosliklari va yondashuvlarni inobatga olib, "pedagog kadrlarning kreativligini: faoliyatli, samarali, shaxsiy, muhitga doir, muammoli aspektlarda ko'rib chiqish lozimligini" A.Aripjanova o'z qarashlarida aniqlagan [7. 36].

G.Ibragimova "kreativlik – yaratuvchanlik, ijodkorlik xislatlarlari bilan bog'liq ko'nikmalar majmui sifatida namoyon bo'ladi" [8. 56]. Kreativlik o'z ichiga muammolarga nisbatan yuqori darajadagi sezgirlik, intuitsiya, natijalarni oldindan ko'ra bilish, fantaziya, tadqiqotchilik va refleksiya kabi sifatlarni qamrab oladi degan g'oyani ilgari suradi.

Sh.Pozilova esa tadqiqot ishida "kreativlik deganda shaxsning nostardart fikrlashi natijasida yangi, original g'oyalarni yaratishga qaratilgan faoliyati" degan xulosani beradi [9. 22]. Uning qarashlari tadqiqotchi G.Ibragimovaning kreativlikka bergan ta'rifining davomi sifatida ifodalanmoqda.

Z.T.Nishanova o'zining doktorlik dissertatsiyasida kreativlikning ko'plab ta'riflarini tahlil kilib, ijodiy fikrlashning modelini yaratadi. U "ijodiy fikrlashni tasavvur, tushuncha, bilim, ko'nikma, fikr, e'tiqod va motivatsiyaga asoslangan holda amalga oshirish lozimligini ta'kidlaydi" [10. 79].

Ijodiy fikrlash muammosini o'rganish psixologiya fani rivojlanishi bilan birga kechgan. Dastlabki tadqiqotlar asosan dahiyalar va ijodkor shaxslarning biografik tahlillariga asoslangan bo'lsa, XX asr o'rtalaridan boshlab bu soha eksperimental va empirik tadqiqotlar yo'nalishida rivojlana boshladi.

J.P.Guilford (1950) ning "Structure of Intellect" nazariyasi ijodiy fikrlash tadqiqotlarida burilish nuqtasi bo'ldi. U intellektning 120 turli komponentini ajratdi va birinchi bo'lib divergent va konvergent fikrlash o'rtasidagi farqni ilmiy asosladi.

E.P.Torrance (1962) Guilford g'oyalarini rivojlantirib, ijodiy fikrlashni baholash uchun standartlashtirilgan testlar yaratdi. Uning "Torrance Tests of Creative Thinking" (TTCT) ijodkorlik tadqiqotlarida keng qo'llanila boshlandi.

Teresa Amabile (1983) ijodkorlikning komponent modelini taklif qildi, bu model bo'yicha ijodkorlik uchta asosiy komponent talab etiladi: domenga oid ekspertiza, ijodiy fikrlash ko'nikmalari va ichki motivatsiya.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Pedagogik psixologiya nuqtai nazaridan ijodiy fikrlash - bu o'qituvchining professional faoliyati davomida yangi, samarali va qimmatli pedagogik yechimlar topish qobiliyatidir. Bu jarayon quyidagi asosiy komponentlarni o'z ichiga oladi:

Pedagogik intuitsiya	tajriba asosida tez va to'g'ri qaror qabul qilish qobiliyati
Metodik ijodkorlik	o'qitish usul va vositalarini yangicha ishlab chiqish
Kommunikativ ijodkorlik	o'quvchilar bilan samarali aloqa o'rnatishning noyob usullari
Didaktik ijodkorlik	o'quv materialini ijodiy tarzda taqdimlash

Psixologik tafakkur bilan insoniyatni qanchalik darajada yaratuvchi ekanligi, har bir sohada o'zgacha ijod yondashuvi borligi namoyon qilindi va bir nechta ijodkorlik mezonlari asosida yaqqol o'z aksini topdi. Ijodkorlik nafaqat yozma tarzda balki boshqa turli xil ko'rinishda: rassomlik, haykaltaroshlik va hattoki ta'lim sohasida ham muhim ahamiyat kasb etadi. Shu bilan bir qatorda ijodkorning ijod psixologiya har qanday ijodiy asarning yaratilishida qanday ahamiyat kasb etishi haqida ham ma'lumotlarga ega bo'lamiz.

Nufuzli amerikalik psixolog Avraam Maslouning fikricha, ijodkorlik har kimga xos, lekin ko'pchilikdagi bunday xususiyat atrof muhit ta'siri ostida yuzaga chiqolmay qoladi va asta-sekinlik bilan yo'q bo'ladi. Deyarli barcha inson biron ijodkorlik qobiliyatiga ega holda dunyoga keladi faqat ulg'aygan sari bu xususiyatni o'stirib, rivojlantirib borish lozim. Shu o'rinda ijodkorlikning ham o'ziga xos bir nechta turlari haqida so'z yuritsak.

Ijodkorlik turlari:

1. **Ilmiy ijodkorlik:** allaqachon mavjud bo'lgan narsalarni qidirishni o'z ichiga oladi, lekin u bizning ongimizda yangidan kashf qilinadi. U dunyodagi hodisalarni va rivojlanishning turli shakllarini o'rganishga xosdir
2. **Texnik ijodkorlik:** ilmiy ijodkorlikka yaqin bo'lib, haqiqatdan ham nazariyotdagi ko'nikmalardan foydalanib, yangi g'oyalarni, amaliy o'zgarishlarni, kashfiyotlar va ularni yaratishni nazarda tutadi. Bu jarayonda jamiyat uchun yangi moddiy qadriyatlar yaratiladi.
3. **Badiiy ijodkorlik:** estetik qadriyatlarni yaratishdan iborat bo'lib, insonda ruhiy tajribalarni uyg'otadigan tasvirlardir. Bu jarayon ijodkorning botiniy dunyosidagi holatni qog'ozga ko'chirish demakdir.
4. **Pedagogik ijodkorlik:** pedagogik faoliyat sohasidagi yangi kashfiyot bo'lib, bu innovatsiya orqali muammolarni hal etishning noan'anaviy usuli hisoblanadi. Bunda har bir pedagog o'z zimmasidagi ma'suliyatli vazifaga ijodkorona yondashishi nazarda tutiladi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Zamonaviy ta'lim jamiyat oldiga shaxsning har tomonlama rivojlangan, mustaqil fikrlovchi, yangilikka intiluvchan, ijodiy salohiyatga ega insonni shakllantirishdek dolzarb vazifani qo'yimoqda. Ushbu vazifa, avvalo, pedagogik faoliyat bilan shug'ullanuvchi shaxslarga, xususan, bo'lajak o'qituvchilarga bevosita bog'liq. Chunki ta'lim-tarbiya jarayonining muvaffaqiyati o'qituvchining kasbiy va shaxsiy kompetensiyalariga, pedagogik mahoratiga hamda ijodiy yondashuviga tayanadi. Bugungi kunda faqat bilimga asoslangan o'qituvchilik yetarli emas; aksincha, o'z ustida ishlaydigan, o'quvchilarda yangicha tafakkurni shakllantira oladigan, o'quv jarayonini ijodiy tashkil eta oladigan o'qituvchilarga ehtiyoj ortib bormoqda.

Shu nuqtai nazardan qaralganda, bo'lajak o'qituvchilarning ijodiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish muhim pedagogik va psixologik vazifalardan biri sanaladi. Ushbu maqolada ijodiy fikrlashning mohiyati, uning pedagogik va psixologik asoslari, shuningdek, mazkur ko'nikmani rivojlantirishning samarali metod va vositalari keng yoritiladi.

Ijodiy fikrlash – bu insonning mavjud muammoni turlicha yondashuvlar asosida hal qila olish, noodatiy echimlar topish, yangi g'oyalarni ilgari surish qobiliyatidir. U tafakkurning yuqori shakli bo'lib, bilimlarni o'zlashtirishdan ko'ra, ularni qayta ishlash, yangi ma'no berish va yangilik yaratishga intiladi.

Psixologiya fanida ijodiy fikrlashni birinchi bo'lib chuqur o'rganib chiqqan olimlardan biri J. Guilford hisoblanadi. U tafakkurning divergent (ya'ni ko'p yo'nalishli) shaklini ijodiylik asosida deb hisoblagan. E. Torrance esa ijodiy fikrlashni quyidagi ko'rsatkichlar asosida baholagan:

- Moslashuvchanlik – muammoni turli yo'llar bilan hal eta olish;
- Originallik – o'ziga xos, ilgari mavjud bo'lmagan fikrlarni ilgari surish;
- Detallarga e'tibor – g'oyalarni chuqur asoslab berish qobiliyati;
- Tezkorlik – fikr yuritish va yechim topishda faollik.

Ijodiy fikrlashning o'ziga xosligi shundaki, u insonning nafaqat intellektual, balki emotsional va ijtimoiy jihatlarini ham qamrab oladi. Bu jihat bo'lajak o'qituvchilar uchun ayniqsa muhim, chunki ular kelajakda yosh avlodda ham shunday sifatlarni shakllantiruvchi shaxslardir.

Ijodiy fikrlash psixologik jihatdan murakkab kognitiv-emotsional jarayondir. Uning shakllanishi quyidagi omillar bilan bevosita bog'liq:

1. Motivatsiya

Ijodiylik, avvalo, ichki motivatsiyaga asoslanadi. Talaba o'qituvchining o'z kasbiga qiziqishi, mustaqil izlanishlarga intilishi, yangilik yaratishga bo'lgan ehtiyoji uning ijodiy tafakkurini shakllantiradi. Psixolog A. Maslou nazariyasiga ko'ra, insonning o'zini namoyon qilish ehtiyoji (samoaktualizatsiya) ijodiylikning asosiy harakatlantiruvchi kuchidir.

2. Shaxsiy sifatlar

Ijodiy fikrlovchi shaxsda quyidagi psixologik xususiyatlar namoyon bo'ladi:

- mustaqillik;
- tashabbuskorlik;
- o'ziga ishonch;
- emotsional barqarorlik;
- noan'anaviy fikrlash.

Bo'lajak o'qituvchilarni tayyorlashda bu sifatlarni rivojlantirishga alohida e'tibor qaratish zarur.

3. Muvofiqlashtirilgan muhit

Shaxsda ijodiy fikrlash tabiiy ravishda emas, balki ma'lum psixologik va pedagogik shart-sharoitlar ta'sirida shakllanadi. Psixolog L.S. Vygotskiyga ko'ra, ijodiy tafakkur "yaqin rivojlanish zonasi"da vujudga keladi, ya'ni o'qituvchi va jamoadoshlar bilan hamkorlik asosida, fikr almashish orqali rivojlanadi.

Ijodiy fikrlashni rivojlantirishning pedagogik asoslari

Bo'lajak o'qituvchilarda ijodiy fikrlashni rivojlantirish uchun pedagogik jarayonda quyidagi metodik yondashuvlar qo'llanilishi lozim:

1. Muammoli ta'lim texnologiyasi

Muammoli vaziyatlar asosida tashkil etilgan darslar talabani mustaqil fikr yuritishga, echim topishga undaydi. Bu usulda o'qituvchi tayyor bilimni bermaydi, balki talabani izlanishga, savol berishga va yechim topishga yo'naltiradi.

2. Loyihaviy faoliyat

Loyihaviy metod orqali talabalar amaliy vazifalarni ijodiy hal qilishga, o'z fikrini himoya qilishga o'rganadi. Bu jarayon ularning mustaqil fikr yuritish, muammolarni tahlil qilish, sintezlash va umumlashtirish ko'nikmalarini rivojlantiradi.

3. Interfaol metodlar

"Aqliy hujum", "Debatlar", "Rol o'ynash", "Klasster", "6 shlyapa" kabi usullar ijodiy fikrlashni faollashtiradi. Bunday darslarda talaba o'z fikrini erkin bildirishga, noodatiy g'oyalarni ilgari surishga o'rganadi.

4. Refleksiya va tahliliy yondashuv

Har bir darsdan so'ng o'tkaziladigan refleksiya talabaning o'z fikr yuritish jarayonini anglashiga yordam beradi. Bu esa ijodiy tafakkurning shakllanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

5. Ijodiy topshiriqlar

Talabalarga matn asosida muammo hal qilish, esse yozish, ssenariy tuzish, innovatsion g'oyalar ishlab chiqish kabi topshiriqlar berish orqali ularning fikrlash doirasi kengaytiriladi.

Bo'lajak o'qituvchining kasbiy shakllanishida ijodiy fikrlashning o'rni

Bugungi ta'lim tizimida o'qituvchidan faqat ma'lumot beruvchi emas, balki o'quvchilarni rag'batlantiruvchi, fikrlashga undovchi, ijodkor shaxs sifatida chiqishi talab qilinmoqda. Shuning uchun ham bo'lajak o'qituvchi o'z pedagogik faoliyatini ijodiy tashkil eta olishi, o'quvchilarda ham ijodiy tafakkurni shakllantira olishi lozim.

Ijodiy fikrlovchi o'qituvchi quyidagi afzalliklarga ega:

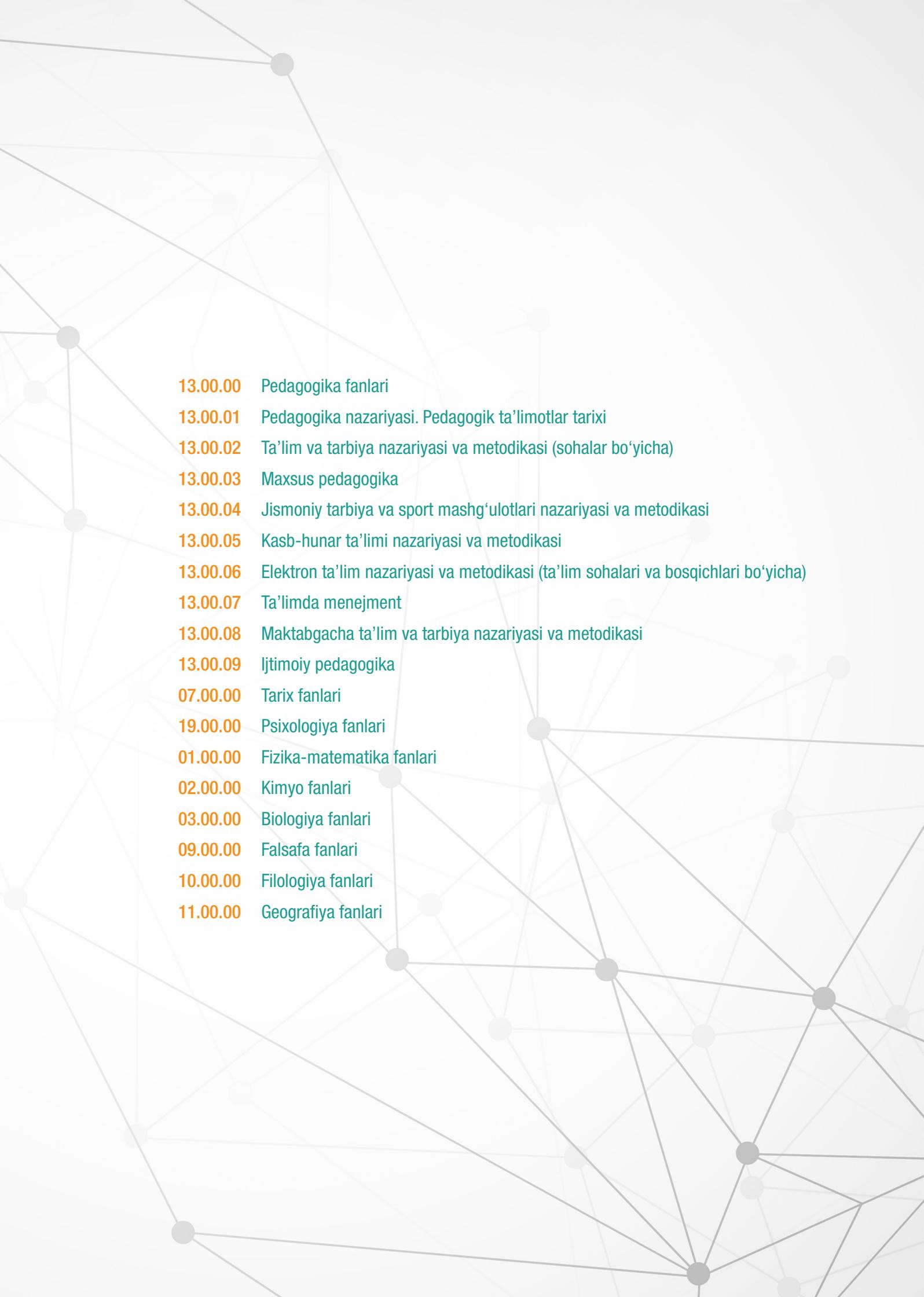
- o'quv jarayonini qiziqarli va samarali tashkil etadi;
- o'quvchilarning individual qobiliyatlarini hisobga oladi;
- yangiliklarni tezda o'zlashtiradi va joriy etadi;
- darslarni standartdan tashqarida o'tkazadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Bo'lajak o'qituvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirish – bu ularning shaxsiy va kasbiy shakllanishining ajralmas qismi bo'lib, zamonaviy ta'lim talablaridan kelib chiqadi. Mazkur kompetensiyani shakllantirish pedagogik-psixologik yondashuvlarni uzviy uyg'unlashtirishni talab etadi. Pedagogik texnologiyalar, muhit, motivatsiya va psixologik yordam – bular ijodiy fikrlash rivojining asosiy omillaridir. Bo'lajak o'qituvchida bu sifatlarni shakllantirish orqali biz kelajak avlodda ham innovatsion va mustaqil fikrlovchi shaxslarni tarbiyalaymiz.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Vygotskiy L.S. "Psixologiya razvitiya rebenka". – M.: Pedagogika, 1984.
2. Guilford J.P. "Creativity: Yesterday, Today and Tomorrow."
3. Torrance E.P. "The Nature of Creativity as Manifest in its Testing."
4. Azizxo'jaeva N.N. "Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat". – T.: TDPU, 2020.
5. Raxmonov N. "O'qituvchilik faoliyatida innovatsion yondashuvlar". – T.: Fan, 2022.
6. To'xtasinov M. "Kasbiy ta'limda ijodiy yondashuv". – T.: Iqtisodiyot, 2021.
7. Aripdjanova A. Ta'limni axborotlashtirish sharoitida oliy ta'lim muassasalari pedagoglarining kreativ salohiyatini rivojlantirish. p.f. bo'yicha falsafa doktori (PhD) disser. avtoref. – T.: -2017.
8. Ibragimova G. Interfaol o'qitish metodlari va texnologiyalari asosida talabalarning kreativlik qobiliyatlarini rivojlantirish. p.f. bo'yicha falsafa doktori (PhD) disser. avtoref. – T.: -2017
9. Pozilova Sh.X. Oliy ta'lim muassasalari tinglovchilarini qayta tayyorlash va malaka oshirish kurslarida kreativ o'qitish metodikasi. Pedagogika yo'nalishi bo'yicha falsafa doktori (PhD) disser. – T.: -2019. - b 22.
10. Nishanova Z.T. Mustaqil ijodiy fikrlashni rivojlantirishning psixologik asoslari. Psix. fan. dok. ...diss. T.: 2005. - 97 b.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №8

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.